

Motion till riksdagen 2012/13:N294

av **Kent Persson m.fl. (V)**

Energieffektivisering inom industrin

1 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om fortsatt spridande av information och klusterbyggande i PFE-programmets anda.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett nytt PFE-program efter 2014.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett utökat program för energikartläggning för små och medelstora företag.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om fortsatt stöd till de kommunala energi- och klimatrådgivarna.

2 Inledning

Energieffektivisering är den kanske viktigaste vägen till en förnyelsebar energisektor. Investeringar i energieffektivisering har också visat sig vara en mycket lönsam affär.

I sin rapport från i år om näringslivet och energin lyfter Veckans Affärers analytiker upp en rapport från Environmentalleader.com där det påvisas att skulle energieffektiviseringar göras istället för investeringar i förnybar energi skulle USA kunna minska sin energiförbrukning med 60 procent fram till 2050. Det skulle också innebära en besparing på ca 2 670 miljarder kronor per år för den amerikanska ekonomin.

Ett annat exempel som tas upp är de styrmedel som Energieffektivitetsutredningen från 2008 föreslog. Hade dessa börjat genomföras 2010 hade de dels minskat energikostnaderna över åtgärdernas längd med 280 miljarder kronor och dessutom sparat 44–48 TWh eller omkring 70 procent av Sveriges kärnkraftsproduktion. För t.ex. de företag som deltar i programmet för energi-

Fel! Okänt namn på

effektivisering (PFE) har man kunnat räkna hem investeringarna på 18 månader i de flesta fall. Det finns dock några saker att uppmärksamma i samband med energieffektiviseringar. En effekt som ofta uppstår är den s.k. rebound- eller retureffekten. Det betyder att när energieffektiviseringen är gjord ökar man sina aktiviteter igen och är efter ett tag uppe i samma energianvändning igen. Därför är en minskad energianvändning eller energisparande något som hela tiden måste finnas med på agendan. Då blir uppföljningarna väl så viktiga som den tidigare genomförda energieffektiviseringen. Ny teknik, nya energipriser och nya energipolitiska mål kommer alltid att vara aktuella. Energieffektiviseringsprogram kan därför egentligen aldrig ta slut. En annan effekt som man kunnat se är att den egentligen mycket lilla nedsättning av skatten som varit belöningen har gett en överraskande stor effektivisering. En slutsats man kan dra är att här fungerar moroten väl så bra som piskan! Effektiviseringsåtgärder inom bygg och bostad tas upp utförligt i vår bostadsmotion 2012/13:C400. Vi kommer att ta upp fler frågor kring energieffektivisering om eller när regeringens proposition kommer. Här vill vi dock lyfta några frågor kring industrins effektivisering.

3 Företagens effektivisering

3.1 Programmet för energieffektivisering (PFE)

PFE har varit en stor succé. Programmet har kostat staten 150 miljoner kronor om året i främst uteblivna skatteintäkter. Sammantaget har programmet fram tills nu betytt en eleffektivisering på 3,45 TWh, vilket är ungefär dubbelt mot vad prognosen sade. Åtgärderna i industrin har varit extremt lönsamma och återbetalningstiden för åtgärderna är kortare än 1,5 år. EU ifrågasatte Sveriges program för eleffektivisering. Regeringen tog inte strid för det, vilket Danmark gjorde för sitt. Därför kommer nu delar av programmet att tas över i EU-form men utan det skatteincitament som funnits i det tidigare. Trots detta finns viktiga erfarenheter som kan återvinnas för ytterligare energieffektivisering. De kanske viktigaste är på informationssidan. Genom att energiledningssystemet har fungerat som ett managementinstrument flyttade intresset för energieffektivisering in i styrelse- och ledningsrummen och blev en integrerad del av koncernledningarnas arbete. Flera kluster har också bildats i vilka goda exempel spridits, energisystemperspektiv tagits och överföring av kunskap gjorts.

Vi föreslår att dessa informationsinsatser får statligt stöd där man använder de beteendefarenheter som PFE-programmen bidragit till och håller ihop de kluster som bildats. Vi avsätter 25 miljoner kronor årligen till ett stöd. Det ska då också utgå till företag utanför de mest energiförbrukande företagen. Här ingår t.ex. små och medelstora företag inom branscher som bryggeri, sågverk och livsmedel. Vad som ovan anförts om fortsatt spridande av information och klusterbyggande i PFE-programmens anda bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Vi tar upp detta i vår budgetmotion 2012/13:Fi250.

När PFE-programmen avslutas 2014 måste Sverige stå klart för att införa ett nytt program som är anpassat till de nya energieffektiviseringsdirektiven. Det ska då snabbt kunna sjasättas så att inte alltför mycket tid förspills. Det bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

3.2 Energikartläggning för företag

För att öka energieffektiviseringen i de små och medelstora företagen anser vi att stödet kan ges till företag med 300 MWh energianvändning per år, vilket innebär att ytterligare 800 företag kan söka. Stödet bör också ökas till 75 procent av kostnaden, vilket innebär en möjlighet att söka upp till 45 000 kronor istället för som idag upp till 30 000 kronor. Vi anser också att en förlängning efter 2014 är nödvändig mot bakgrund av motionens inledning om att energieffektivisering är en ständigt pågående process. Enligt beräkningar från riksdagens utredningstjänst (RUT) skulle en sådan förändring öka kostnaden för stödet med 28,5 miljoner kronor årligen utöver regeringens förslag. Vad som ovan anförs om ett utökat program för energikartläggning för små och medelstora företag bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Industrin måste öka sina energieffektiviseringar för att kunna hänga med i den globala konkurrensen. Den japanska industrin förbrukar 45 procent mindre el per BNP än vad svensk industri gör. Det visar vilka möjligheter svensk industri har att minska användningen av energi och därmed sänka sina kostnader och utsläpp av växthusgaser.

4 De kommunala energi- och klimatrådgivarna

En viktig byggsten i arbetet för ett energieffektivt och energisparande Sverige är de kommunala energi- och klimatrådgivarna. Ett statligt stöd utgår idag till verksamheten. Energimyndigheten publicerade nyligen en långtidsuppföljningsrapport om rådgivarnas arbete under 2008 och 2009. Undersökningen visar att åtta av tio rådsökande har genomfört åtgärder, ändrat beteende och/eller gjort inköp med avsikten att spara energi efter rådgivningen. Där visar det sig också att när man nu går tillbaka och frågar vad som hänt säger Energimyndigheten: ”Detta resultat är markant högre än det som uppmättes i de ursprungliga värderingarna 2008 och 2009.” Numera kan också småföretagare söka rådgivning, vilket kommer att förbättra resultatet än mer. Då väljer regeringen att ta bort stödet från 2015. Vårt förslag med rådgivning från energi- och klimatrådgivarna kan öka småföretagarnas medverkan i att få ett robust, energieffektivt Sverige med låg energiförbrukning. Vad som ovan anförs om fortsatt statligt stöd till de kommunala energi- och klimatrådgivarna bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Vi anslår medel fr.o.m. 2015 i vår budgetmotion 2012/13:Fi250.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 25 september 2012

Kent Persson (V)

Jens Holm (V)

Siv Holma (V)

Torbjörn Björlund (V)

Hans Linde (V)